

Spis treści

Wojciech Strzyżewski Wstęp do tomu trzeciego	5
---	---

Demografia, przestrzeń, przyroda

Dorota Szaban, Krzysztof Lisowski Demograficzny obraz współczesnej Zielonej Góry	13
---	----

Wielkość populacji mieszkańców Zielonej Góry i czynniki ją kształtujące	14
Przyrost naturalny	16
Małżeństwa i rozwody	18
Migracje	19
Struktura populacji mieszkańców Zielonej Góry	21
Procesy starzenia się mieszkańców Zielonej Góry	23
Połączenie miasta z gminą wiejską – konsekwencje demograficzne	28
Prognozy demograficzne	30
Podsumowanie	32

Anna Bazan-Krzywoszańska Rozwój przestrzenny Zielonej Góry po 1989 roku	35
--	----

Miasto to system	35
Zmiany w strukturze administracyjnej	36
Dokumenty kształtujące politykę przestrzenną miasta po 1989 r.	38
Miasto w opinii i dla swoich mieszkańców	48

Bartłomiej Gruszka Współczesne badania archeologiczne w Zielonej Górze (2010-2022)	53
---	----

Leszek Jerzak, Piotr Reda, Kamila Rogaczewska, Weronika Zielińska Zieleń miasta	83
--	----

Opis ogólny środowiska przyrodniczego	83
Formy ochrony przyrody	84
Pomniki przyrody	84
Rezerваты przyrody	84
Użytki ekologiczne	89
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	91
Obszary chronionego krajobrazu	91
Obszary Natura 2000	93

Parki miejskie i podworskie	94
Zielonogórski Ogród Botaniczny	99
Cenne obszary przyrodnicze	101
System przyrodniczy miasta	106
Podsumowanie	109

Polityka, gospodarka

Robert Skobelski

Zielonogórzanie wybierają. Preferencje mieszkańców w głosowaniach ogólnokrajowych 1989-2020	115
Wybory do Sejmu i Senatu RP	115
Wybory prezydenckie	125
Ogólnokrajowe referenda	132
Wybory do Parlamentu Europejskiego	133

Czesław Osękowski

Samorząd Zielonej Góry po 1989 roku	137
U progu samorządności	137
Samorząd Zielonej Góry 1990-1994. Praca u podstaw. Komunalizacja mienia	144
Samorząd Zielonej Góry 1994-1998. Centralna oczyszczalnia ścieków. Strategia rozwoju miasta na lata 1997-2011	152
Samorząd Zielonej Góry 1998-2002. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Zmiany strukturalne w oświacie i służbie zdrowia	162
Samorząd Zielonej Góry 2002-2006. Rozbudowa Centralnej Oczyszczalni Ścieków. Inwestycje w infrastrukturę społeczną	170
Samorząd Zielonej Góry 2006-2010. Centrum Rekreacyjno-Sportowe. Droga przez park Piastowski	178
Samorząd Zielonej Góry 2010-2014. Połączenie miasta z gminą. Trasa Północna	189
Samorząd powiększonej Zielonej Góry 2015-2018. Integracja miasta z gminą. Elektryczne autobusy	208
Samorząd Zielonej Góry 2018-2021. Park Książęcy w Zatoniu. Obwodnica Południowa	231

Czesław Osękowski

Krajobraz gospodarczy Zielonej Góry po 1989 roku	253
U progu gospodarki rynkowej	253
Przekształcenia własnościowe zielonogórskich przedsiębiorstw	255
Firmy high-tech w krajobrazie gospodarczym Zielonej Góry	261
Strategia rozwoju Zielonej Góry na lata 1997-2011	264

Rozwój firm z obszaru małego i średniego biznesu	266
Strefa Aktywności Gospodarczej	272
Lubuski Park Przemysłowo-Technologiczny w Nowym Kisielinie	276
Inkubatory przedsiębiorczości i spółki z kapitałem miejskim	282
Strategia rozwoju Zielonej Góry na lata 2012-2022	284
Rolnictwo i leśnictwo	287
Budownictwo i transport	293
Handel i usługi	301
Mirostów Kuleba Odrodzenie zielonogórskiego winiarstwa	311
 Spółeczeństwo i media	
Przemysł Bartkowiak	
Aktywność społeczna mieszkańców Zielonej Góry w latach 1990-2021 na przykładzie wybranych organizacji	333
Harcerstwo	334
Stowarzyszenie Pionierów Zielonej Góry	339
Środowisko literackie i kulturalne	342
Organizacje społeczne w Dzielnicy Nowe Miasto – Zielona Góra	350
Ochotnicze Straże Pożarne w Zielonej Górze	354
 Agnieszka Opalińska	
Zielonogórzanie w organizacjach pozarządowych	361
Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka	364
Spółdzielnia Socjalna Grupa Alivio	365
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej	366
Zielonogórskie Towarzystwo Edukacyjne „Civilitas”	367
Lubuskie Stowarzyszenie na rzecz Kobiet „Baba”	369
Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Zielonej Górze	371
Chrześcijańska Fundacja Rozwoju Osobistego RONDO	372
Ogólnopolskie Stowarzyszenie „Nerka” z siedzibą w Zielonej Górze	373
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym „Dalej Razem”	374
 Magdalena Steciąg, Kaja Rostkowska-Biszczyk, Janusz Łastowiecki	
Trzy dekady mediów masowych w Zielonej Górze. Lokalne mediamorfozy w latach 1989-2019	379
1989-1999 Modernizacja i nowy porządek medialny: od przelomu społeczno-gospodarczego do zmian administracyjnych i powołania województwa lubuskiego	381

Prasa	381
Radio	386
Telewizja	390
1999-2009 Komerccjalizacja i cyfryzacja: od strony internetowej „Gazety Lubuskiej” do zmierzchu telewizji naziemnej	393
Prasa	393
Radio	396
Telewizja	399
2009-2019 Multimedialność i polaryzacja światopoglądowa: od katastrofy smoleńskiej do pandemii koronawirusa	400
Prasa	400
Radio	404
Telewizja	407

Szkolnictwo, nauka i zdrowie

Bogumiła Burda, Małgorzata Szymczak

Edukacja w Zielonej Górze po 1989 roku	415
Zespoły edukacyjne	421
Szkolnictwo ponadpodstawowe	427
Szkolnictwo zawodowe	428
Szkolnictwo artystyczne	433
Szkolnictwo niepubliczne	435

Dariusz Dolański

Miasto uniwersyteckie	441
------------------------------------	-----

Jacek Kotuła

Przeobrażenia ochrony zdrowia w Zielonej Górze po 1989 roku	461
Reorganizacja pracy szpitala	478

Życie religijne

Robert R. Kufel

Życie religijne katolików w Zielonej Górze	497
Parafie rzymskokatolickie w Zielonej Górze	498
Duszpasterstwo sakramentalne	502
Kult i nabożeństwa	503
Nauczanie parafialne	505
Stowarzyszenia, ruchy i grupy	506
Działalność charytatywna	507
Wybrane wydarzenia religijne godne upamiętnienia	508
Zakończenie	509

Wolfgang J. Brylla

Parafia ewangelicko-augsburska	513
Polska Rada Ekumeniczna (PRE)	519

Stefan Dudra

Prawosławni i grekokatolicy w Zielonej Górze	523
Parafia prawosławna św. Mikołaja Cudotwórcy	524
Parafia grekokatolicka Opieki Matki Bożej	528
Zakończenie	530

Kultura, sztuka**Andrzej Buck**

Środowisko teatralne Zielonej Góry w latach 1981-2022	535
Lubuski Teatr	535
Zespoły i trupy aktorskie	549
Kabaret	551
Dramat – autorzy	553
Wydawnictwa i czasopisma	555

Andrzej Buck

Biblioteki w Zielonej Górze	559
Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze	559
Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa	575
Biblioteka Publiczna w Zielonej Górze	576
Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego	578
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Marii Grzegorzewskiej w Zielonej Górze	582

Leszek Kania

Sztuki plastyczne w Zielonej Górze po roku 1989	589
--	-----

Longin Dzieżyc

Muzea zielonogórskie po okresie transformacji ustrojowej (1989-2019)	607
Wybrane dane statystyczne obrazujące działalność zielonogórskich muzeów	618

Alina Polak-Woźniak

Regionalne Centrum Animacji Kultury	625
--	-----

Izabela Korniluk

Zielonogórski Ośrodek Kultury	635
--	-----

Barbara Literska

Życie muzyczne w Zielonej Górze	643
Filharmonia Zielonogórska im. Tadeusza Bairda	644
Jazz w mieście	653
Edukacja muzyczna	656
Społeczne Ognisko Artystyczne Lubuskiego Towarzystwa Muzycznego im. Henryka Wieniawskiego	657
Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Mieczysława Karłowicza	658

Instytut Muzyki Uniwersytetu Zielonogórskiego	659
Orkiestra Dęta „Zastal”	663
Młodzieżowa Orkiestra Dęta Zespołu Szkół Budowlanych im. T. Kościuszki w Zielonej Górze	666
Zespoły chórálne	667
„Cantemus Domino”	670
Chór żeński „Polirytmia”	671

Sport

Radostaw Domke, Tomasz Grzybowski, Maciej Noskowicz

Sport w Zielonej Górze w latach 1989-2021	679
Zarządzanie kulturą fizyczną w Zielonej Górze	679
Rozwój bazy sportowej w Zielonej Górze	682
Sport kwalifikowany	692
Sporty indywidualne	692
Gry sportowe	713
Sporty walki	742
Sporty motorowe (i lotnicze)	747
Szachy	758
Społeczny zasięg kultury fizycznej	759
Sport osób z niepełnosprawnością w Zielonej Górze w latach 1989-2021	759
Akademicka kultura fizyczna 1989-2021	765
Indeks osobowy	777